

FILOZOFSKI POJAM IGRE

Marica Rajković

Tema predavanja fokusirana je na tematizaciju pojma igre, jednog od najznačajnijih i najkompleksnijih problema estetike i poetičke filozofije uopšte. Njeno razmatranje mora otpočeti rasvetljavanjem starogrčkih uvida o značaju igre i mimezisu, kao nezaobilaznom pojmu u Platonovim i Aristotelovim tematizacijama izvora umetnosti. Na osnovama tih određenja značaj pojma igre rekonstruiše se u novoj formi u okvirima filozofije nemačkog idealizma, u kojima se neretko pozicionira kao centralni horizont određenja čoveka. U okviru te epohe igra postaje jednom od ključnih estetičkih kategorija i filozofskih problema, da bi u Šilerovoj filozofskoj koncepciji njen značaj kulminirao i vezao se za temelje vaspitnog modela sveukupnog oblikovanja čoveka. Savremena epoha donosi bitno drugačiji pristup određenju pojma igre – kako u filozofiji, kod Ničea, Kjerkegora i Gadamera – tako i u ostalim sferama duhovnih i društvenih nauka, na čelu sa Huizingom i Kajoom.

Problematizacija pojma igre se rasvetljava kroz dva nivoa: prvi karakteriše traganje za nijansama povesnog toka kroz koji su se modifikovala određenja i pristup razumevanju igre, dok se drugi fundira na pokušaju razotkrivanja unutrašnje strukture sâmog pojma igre i opsega na koji njena određenja streme kada su u pitanju temeljni pojmovi poetičke filozofije. Takva ambicija već na vlastitom početku nailazi na prepreku: reč je, naime o pojmu koji je veoma oskudno i neadekvatno tretiran u sistemima istorije filozofije, iako je u estetičkom smislu nezaobilazan. Razlog takvog neadekvatnog tretmana pojma igre krije se u njegovoj specifičnoj